

Чврсто решени да чувају мир добијен толиким жртвама, и с обзиром на Пакт Друштва народа и стање створено Тријанонским уговором од 4. ВИ 1920. између савезника и удружених сила с једне, и Мађарске с друге стране, председник Чехословачке и краљ Срба, Хрвата и Словенаца споразумели су се да закључе једну одбрамбену конвенцију.

У том циљу именовали су њихове опуномоћене делегате:

Председник Чехословачке Републике:

Г. Едуарда Бенеша, министар иностраних послова.

Његово Величанство краљ Срба, Хрвата и Словенаца:

Г. Момчила Нинчића, доктор права, министар трговине и индустрије, министар иностраних послова,

који, пошто су измењали своја пуномоћја која су била у доброј и прописаној форми, ресили су следеће:

Члан 1.

За случај неизазваног напада од стране Мађарске против једне од Високих страна уговорница, друга страна притећи ће у помоћ нападнутој.

Члан 2.

Надлежне техничке власти споразумно ће одлучити о потребним мерама за извршење овог Уговора.

Члан 3.

Ни једна од страна уговорница неће закључити савез са трећом државом пре него што обавести другу страну.

Члан 4.

Овај Уговор важи за две године од дана ратификације, а по истеку рока свака страна уговорница га може одјавити. Уговор ће трајати шест месеци од дана одјаве.

Члан 5.

Овај Уговор ће бити саопштен Друштву народа.

Члан 6.

Ова конвенција биће ратификована и ратификације ће бити измењене у Београду што пре је могуће.

Наведени опуномоћеници потписали су и ставили своје печате. Рађено у Београду, у два

примерка, 14. августа 1920. године.

Мо. Нинчић с.р.

Др. Едуард Бенеш с.р.

Ратификације размењене 10. новембра 1921.

Извор: Ј. Јовановић, Дипломатска историја нове Европе, X, стр. 137.Б.

Кризман, Вањска политика Краљевине Југославије 1918-1941, стр. 156.

Службене новине, 1920, хр. 253.

Мартенс НРГ, Зème série, т. ХИИ, п. 846.

Рецуеил дес Траитес де ла СДН, в. ВИ, п. 209.

Напомена. - Овај Уговор (конвенција) је последица реваншистичке политике мађарске Владе која се почела показивати још пре потписивања Тријанонског мировног уговора 1920. године кроз испољавање нетрпељивости према новим суседним државама (Чехословачкој, Румунији и Југославији). Сукоби поводом Барање и мађарске подршке франковачкој емиграцији Хрватске са Југославијом, поводом отворене агитације и захтева за враћање целе Словачке, незадовољство губљењем Ердеља (румунске Трансилваније) и држање бројне војске под оружјем, приближили су три суседне државе због страха од поменутог мађарског реваншизма, тако да су оне закључиле билатералне одбрамбене уговоре који су касније названи "Мала антанта". Овај назив је прво употребила мађарска штампа и он је касније ушао у општу употребу. Преговоре о савезу су водили Пашић и Трумбић са Бенешом. Подршку је пружала Француска кроз политику очувања "версајског система" и тзв. санитарног кордона према СССР. (Проф. Момир Стојковић, "Балкански уговорни односи 1876-1996.")

КОНВЕНЦИЈА О ОДБРАМБЕНОМ САВЕЗУ ИЗМЕЂУ КРАЉЕВИНЕ РУМУНИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ ЧЕХОСЛОВАЧКЕ,
Букурешт, 23. април 1921.

Чврсто решени да очувају мир добијен толиким жртвама, и с обзиром на Пакт Друштва народа и стање створено Тријанонским уговором од 4. јуна 1920. године између савезничких и удружених Сила сједне и Мађарске с друге стране,

Председник Републике Чехословачке и Његово Величанство Краљ Румуније споразумели су се да закључе једну одбрамбену Конвенцију.

У том циљу именовали су за њихове опуномоћене делегате: Председник Републике Чехословачке:

Г. Фердинанд Веверка, изванредни и опуномоћени министар Републике Чехословачке у Букурешту,

Његово Величанство Краљ Румуније:

Г. Таке Јонеску, државни министар у Департману иностраних послова,

који, пошто су измењали своја пуномоћја која су била у доброј и прописаној форми, усагласили су следеће чланове:

Члан 1.

У случају неизазваног напада од стране Мађарске против једне од Високих страна уговорница, друга страна притећи ће у помоћ нападнутој према уговору предвиђеном у чл. 2 ове Конвенције.

Члан 2.

Надлежне техничке власти Републике Чехословачке и Краљевине Румуније ће накнадно одлучити споразумно о потребним мерама за извршење ове Конвенције у једној посебној војној конвенцији.

Члан 3.

Ни једна од страна уговорница неће закључити савез са трећом државом пре него што обавести другу страну.

Члан 4.

Ради координације рада обе владе ангажују се да се задрже на питањима спољне политике која су у вези њихових односа са Мађарском.

Члан 5.

Ова Конвенција ће бити на снази две године од дана ратификације. Овај рок испоштоваће свака од потписаних страна имајући могућност и да раскине ову конвенцију. Она ће бити на снази 6 месеци после датума отказа.

Члан 6.

Ова Конвенција ће бити ратификована и ратификације ће бити измењене у Букурешту стоје могуће пре.

Наведени опуномоћеници потписали су и ставили своје печате. Рађено у Букурешту, у два примерка, 23. априла 1921.

Др. Фердинанд Веверка с.р.

Таке Јонеску с.р.

Извор: Рецуеил дес Траитџ де ла СДН, вол. 6, п. 216-218, 1921.
М. Ванку, Мала антанта, стр. 347-348.

Напомена. - Начелна спремност Румуније да разговара са Југославијом и Чехословачком и за односе са Мађарском, убрзао је долазак Карла Хабзбуршког у Будимпешту марта 1921, коме је Хорти пружио отпор, па је под притиском Сила био принуђен да напусти земљу. Румунију је то уверило да треба учврстити савезништво са Београдом и Прагом па је 23. априла потписан Уговор о одбрамбеном савезу са Чехословачком, 7. јуна и са Југославијом, а касније и војне конвенције са обе земље. Конвенција има садржај идентичан југословенско-чехословачком Уговору о одбрамбеном савезу од 14. августа 1920.

(Проф. Момир Стојковић, "Балкански уговорни односи 1876-1996.")

КОНВЕНЦИЈА О ОДБРАМБЕНОМ САВЕЗУ ИЗМЕЂУ РУМУНИЈЕ И КРАЉЕВИНЕ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА,
Београд, 7. јун 1921.

Чврсто решени да очувају мир добијен толиким жртвама и поредак утврђен Уговором закљученим у Тријанону 4. јуна 1920. године између савезних и удружених Сила с једне и Мађарске с друге стране, као и Уговором у Неју од 27. новембра 1919. између савезника и Бугарске, Његово Величанство Краљ Срба, Хрвата и Словенаца и Његово Величанство Краљ Румуније споразумели су се да закључе једну одбрамбену Конвенцију.

У том циљу именовали су за њихове опуномоћене делегате:

Његово Величанство Краљ Румуније:

Г. Таке Јонеску, министар иностраних послова,

Његово Величанство Краљ Срба, Хрвата и Словенаца:

Г. Никола Пашић, председник Министарског савета, министар иностраних послова,

који, пошто су измењали своја пуномоћја која су нађена у доброј и прописаној форми, дефинисали су следеће чланове:

Члан 1.

У случају неизазваног напада од стране Мађарске или Бугарске против једне од Високих страна уговорница у намери да преокрену поредак утврђен уговорима у Тријанону и Неју, друга страна се обавезује да притекне у помоћ нападнутој страни према уговору предвиђеном у чл. 2 ове Конвенције.

Члан 2.

Надлежне техничке власти Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца и Краљевине Румуније одлучиће споразумно, упосебној војној конвенцији која се има закључити што пре о извршењу ове Конвенције.

Члан 3.

Ни једна од Високих страна уговорница неће закључити савез са трећом државом пре него што обавести другу страну.

Члан 4.

Ради координације рада, обе ове владе обавезују се да се саветују у спољној политици која се односи на њихове односе са Мађарском и Бугарском.

Члан 5.

Ова Конвенција ће бити на снази две године од дана ратификације. Овај рок извршиће свака страна потписница имајући могућност да откаже Конвенцију, која остаје на снази 6 месеци после датума отказа.

Члан 6.

Ова Конвенција ће бити саопштена Друштву народа (Пакт Друштва народа).

Члан 7.

Ова Конвенција ће бити ратификована и ратификације ће бити измењене што пре. У потврду чега наведени опуномоћници потписали су и ставили своје печате.

Рађено у Београду, у два примерка, 7. јуна 1921. године.

Таке Јонеско с.р.

Никола П. Пашић с.р.

Извор: *J. J. Jovanović, Diplomatska istorija nove Evrope, II, str. 138.*
B. Krizman, Vanjska politika Kraljevine Jugoslavije 1918-1941, str. 156.
Martens, NRG, 3ème série, t. XVIII, p. 329.
Recueildes traités SDN, v. LIV, p. 257.

Напомена. - Овом Уговору је Протоколом од 7. јула 1923, потписаном у Букурешту, продужена важност. V. Recueil des traités SDN, v. LIV, p. 260; Martens, NRG, 3ème série, t. XVIII, p. 652.
(Проф. Момир Стојковић, "Балкански уговорни односи 1876-1996.")